

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 128/2019

**Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
(Τμήμα Δ')**
Συνεδρίαση της 29ης Μαΐου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ευστράτιος Συνοίκης και Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παντελεήμων Παπαδάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 5313 οικ. Φ. 109.1/11-2-2019 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος/Επιτελείο/Νομική Υπηρεσία/Γραφείο 1ο Νομικών Υποθέσεων, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 29581 οικ. Φ. 109.1/22-5-2019 έγγραφο της ίδιας, ως άνω, Υπηρεσίας.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: (α) Αν ήταν εφαρμοστέα ή όχι η διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 (Α' 52) σε Πυροσβέστη Πενταετούς Υποχρέωσης, ο οποίος είχε υπαχθεί στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας και είχε υποβάλλει σχετική αίτηση (20-5-2016) να λάβει το προβλεπόμενο από αυτήν επίδομα αναπηρίας, ενόσω αυτή ίσχυε και (β) αν ο εν λόγω Πυροσβέστης Πενταετούς Υποχρέωσης, με βάση το ιστορικό που δίδεται στο σώμα του ερωτήματος, δύναται ή όχι να υπαχθεί στις διατάξεις του νεότερου νομοθετικού πλαισίου, ήτοι της υπ' αριθμ. 8002/14/7-β'/3-1-2018 (Β' 38) κοινής υπουργικής

απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της περ. ΣΤ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), ούτως ώστε, σε καταφατική περίπτωση, να του χορηγηθεί το επίδομα αναπηρίας που χορηγείται στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο υπ' αριθμ. πρωτ. 5313 οικ. Φ. 109.1/11-2-2019 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος/Επιτελείο/Νομική Υπηρεσία/Γραφείο 1ο Νομικών Υποθέσεων, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 29581 οικ. Φ. 109.1/22-5-2019 έγγραφο της ίδιας, ως άνω, Υπηρεσίας, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 55081 οικ. Φ. 109.1/23-9-2015 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης/ Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας/Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος/Επιτελείο/ Νομική Υπηρεσία/Γραφείο 1^ο Νομικών Υποθέσεων ερωτήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, αν δημιουργείται κώλυμα για τη θέση Πυροσβέστη Πενταετούς Υποχρέωσης (ΠΠΥ) σε μόνιμη διαθεσιμότητα, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 17 και 18 του ν. 3938/2011, ενόψει του γεγονότος ότι η θητεία των υπαλλήλων αυτών περιορίζεται χρονικά στα πέντε έτη, δυνάμενη να παραταθεί ή να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα υπό προϋποθέσεις. Με την υπ' αριθμ. 297/2015 γνωμοδότησή του το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Δ' τμήμα), απάντησε ομόφωνα αρνητικά.

2. Στη συνέχεια εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 35066 οικ. Φ.Α. 19893/1-6-2016 απόφαση του Υπαρχηγού Υποστήριξης Πυροσβεστικού Σώματος (Γ' 591), δυνάμει της οποίας ο ΠΠΥ Λ. Π. τέθηκε από 21-4-2016 στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας και εντάχθηκε στην κατηγορία «Α'», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 [όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του ν. 3938/2011 (Α' 61)], 5 και 7 του ν.δ. 330/1947 (Α' 84), 2 παρ. 1 του ν. 875/1979 (Α' 50) και 9 παρ. 5 του ν. 1813/1988 (Α' 243), με βαθμό ανικανότητας 90%, διότι οι ανίατες παθήσεις του είναι απότοκες

τραυματισμού που υπέστη, ενώ βρισκόταν σε διατεταγμένη υπηρεσία και επήλθαν προδήλως και αναμφισβήτητα εξαιτίας αυτής και κρίθηκε ανίκανος για ενεργό υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης και της υπηρεσίας γραφείου, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 85/20-4-2016 γνωμάτευση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Πυροσβεστικού Σώματος (Α.Υ.Ε.Π.Σ.).

3. Ο προαναφερόμενος ΠΠΥ, με την από 20-5-2016 αίτησή του, ζήτησε να του χορηγηθεί επίδομα αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 875/1979 «Περί καταστάσεως των παθόντων εν πολέμω Αξιωματικών, Ανθυπασπιστών και Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων» (Α' 50).

4. Σχετικά με την ως άνω αίτηση, το Τμήμα Αποδοχών και Ασφάλισης της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος ερώτησε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 41170 οικ. Φ. 504.22/23-6-2016 έγγραφό του το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αν οι ΠΠΥ που τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας δικαιούνται να λαμβάνουν το επίδομα αναπηρίας που χορηγείται στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 3 του ν. 3234/2004 (Α' 52).

5. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με το υπ' αριθμ. 2/75245/ΔΕΠ/19-9-2016 έγγραφό του, αφού έδωσε οδηγίες στο Τμήμα Αποδοχών και Ασφάλισης της Διεύθυνσης Οικονομικών ΑΠΣ, σύμφωνα με τις οποίες «οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης που έχουν τεθεί σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας θα λαμβάνουν ισοβίως τις αποδοχές και τα επιδόματα που λαμβάνουν οι εν ενεργεία πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης με εξαίρεση τα επιδόματα που συνδέονται με την ενεργό άσκηση καθηκόντων», ανέφερε στο ίδιο έγγραφο ότι το ζήτημα της κατ' άρθρο 3 παρ. 15 του ν. 3234/2004 δυνατότητας χορήγησης επιδόματος αναπηρίας σε ΠΠΥ, που έχουν τεθεί σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας, εκφεύγει των αρμοδιοτήτων του.

6. Εν τω μεταξύ, ο προαναφερόμενος ΠΠΥ άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Μυτιλήνης την υπ' αριθμ. καταχ. ΑΓ185/30-12-2016 αγωγή του κατά του Ελληνικού Δημοσίου, με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο οφείλει να του καταβάλει το ποσό που αντιστοιχεί στο ως άνω επίδομα αναπηρίας για το χρονικό διάστημα από 21-4-2016 έως 30-12-2016.

Κατόπιν τούτων, τέθηκε στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το παρόν ερώτημα.

7. Η ερωτώσα Υπηρεσία στο σώμα του αρχικού εγγράφου ερωτήματός της, υπό στοιχείο Γ αυτού, διατυπώνει την εξής θέση: «Υπό το ισχύον νομικό πλαίσιο, ο Νομοθέτης ορίζει τόσο στο άρθρο 18 του ν. 875/79 όσο και στις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/04 ότι το επίδομα αυτό χορηγείται σε αξιωματικούς και ανθυπασπιστές πολεμικής διαθεσιμότητας ή πολεμικής αποστρατείας. Περαιτέρω, με τη διάταξη της περ. ε' της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 επεκτάθηκε αναλογικά η εφαρμογή των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου αυτής και στους υπαξιωματικούς που τίθενται σε κατάσταση πολεμικής αποστρατείας κατά τις διατάξεις του Ν. 875/79 (Α' 50). Επισημαίνεται, ότι έχει περιέλθει σε γνώση της Νομικής Υπηρεσίας ότι το εν λόγω επίδομα το χορηγεί, ήδη, η ΕΛ.ΑΣ. ακόμη και στους Ειδικούς Φρουρούς».

Νομοθετικό πλαίσιο

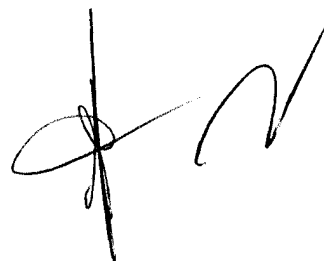
8. Ο νόμος 3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του» (ΦΕΚ Α' 324), με το σε εκτέλεση αυτού εκδοθέν π.δ. 238/2003 (ΦΕΚ Α' 214/9-9-2003), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, αποτελούν κατά βάση το νομικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Στον εν λόγω νόμο και ειδικότερα στα άρθρα 2 (παρ. 1 περ. στ') και 6 (παρ. 2 περ. γ' και 6) αυτού, όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 2 Αρμοδιότητες

1. Στην αρμοδιότητα του Ν.Σ.Κ. υπάγονται: α)... στ) Η καθοδήγηση των ενεργειών της Διοίκησης με νομικές γνωμοδοτήσεις...

Άρθρο 6 Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας

1. ... 2. ... 6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της...».

9. Στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του Συντάγματος ορίζεται ότι:

«1. Μισθός, σύνταξη, χορηγία ή αμοιβή ούτε εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Κράτους ούτε παρέχεται χωρίς οργανικό ή άλλο ειδικό νόμο».

10. Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 123 και 127 του ν. 4472/2017 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις» (Α' 74), που ανήκουν στο ΜΕΡΟΣ ΣΤ' του ως άνω νόμου, υπό τον τίτλο «ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ν.Π.Δ.Δ. ΚΑΙ Ν.Π.Ι.Δ., ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ, ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ - ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ» και ειδικότερα η μεν πρώτη στο Κεφάλαιο Α' αυτού, η δε δεύτερη στο Κεφάλαιο Β' αυτού, το οποίο επιγράφεται «ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ - ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ», προβλέπονται τα εξής:

«Άρθρο 123

Πεδίο εφαρμογής

Στις διατάξεις του παρόντος Μέρους υπάγονται:

1. Τα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και αντίστοιχων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής. ...

Άρθρο 127

Πέρα από το βασικό μισθό του προηγούμενου άρθρου παρέχονται και τα εξής επιδόματα και παροχές κατά μήνα: Α. ...

ΣΤ. Τα επιδόματα αναπηρίας και κινδύνου (πτητικό, πτώσεως αλεξιπτωτιστών, καταδυτικό, υποβρυχίων καταστροφών, δυτών, εκκαθάρισης ναρκοπεδίων, Ε.Κ.Α.Μ., Ε.Μ.Α.Κ., Μ.Α.Τ., ανιχνευτών, εξουδετερωτών βομβών και εκρηκτικών μηχανισμών, συνοδών σκύλων που χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση εκρηκτικών υλών και άλλων ελέγχων, ειδική αποζημίωση πυροτεχνουργών του Υπουργείου

Εθνικής Άμυνας, γραφείου λόγω ανικανότητας ένεκα παθήματος στην υπηρεσία) που παρέχονται στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας εξακολουθούν να καταβάλλονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί αυτών διατάξεις και στο ύψος που έχουν διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, οι οποίες εκδίδονται σε αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος, καθορίζονται το ύψος, οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ως άνω επιδομάτων. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία παύει στο εξής η καταβολή οποιουδήποτε από τα παραπάνω επιδόματα.

Οι ανωτέρω κοινές αποφάσεις μπορεί να τροποποιούνται και μετά την πάροδο της ως άνω τασσόμενης αποκλειστικής προθεσμίας ...

[το τελευταίο εδάφιο της παρ. ΣΤ' προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 57 του ν. 4607/2019 (Α' 65/24-4-2019)]

Κ. Πέρα από τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού, όλες οι άλλες παροχές, επιδόματα και αποζημιώσεις με οποιαδήποτε ονομασία, που προβλέπονται από άλλες γενικές ή ειδικές διατάξεις καταργούνται».

Κατ' εξουσιοδότηση της περ. ΣΤ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 8002/14/7-β'/3-1-2018 κοινή υπουργική απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που επιγράφεται «Καθορισμός ύψους, δικαιούχων, όρων και προϋποθέσεων χορήγησης επιδόματος αναπηρίας που καταβάλλεται στο ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και στο Πυροσβεστικό Προσωπικό» (ΦΕΚ Β'/17-1-2018), η οποία ισχύει από τις 1-1-2018 σύμφωνα με το άρθρο 2 αυτής και ορίζει τα εξής:

« Άρθρο 1

Επίδομα αναπηρίας

1. α. Στους Αστυνομικούς Συνοριακούς Φύλακες και Ειδικούς Φρουρούς της Ελληνικής Αστυνομίας και στο Πυροσβεστικό Προσωπικό του Πυροσβεστικού

Σώματος, που μετατάσσονται στην κατάσταση της πολεμικής ή μόνιμου διαθεσιμότητας, ανεξαρτήτως του νόμου υπαγωγής τους, χορηγείται επίδομα αναπηρίας, αναλόγως του ποσοστού αναπηρίας, το οποίο καθορίζεται από την οικεία Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή, για μία ή περισσότερες βλάβες από τραύματα ή παθήσεις εξαιτίας των οποίων έχουν υπαχθεί στις καταστάσεις πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας και υπολογίζεται σε ποσοστό επί του εκάστοτε βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου του κατεχόμενου βαθμού του, ως εξής:

αα. Για ποσοστό αναπηρίας άνω του 50% και μέχρι 60%, ποσοστό 40%.

ββ. Για ποσοστό αναπηρίας άνω του 60% και μέχρι 70% , ποσοστό 60%.

γγ. Για ποσοστό αναπηρίας άνω του 70% και μέχρι 80% ποσοστό 80%.

δδ. Για ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% και μέχρι 90%, ποσοστό 120%.

εε. Για ποσοστό αναπηρίας άνω του 90%, ποσοστό 150%.

β. Για ποσοστό αναπηρίας κάτω του 50% το επίδομα υπολογίζεται βάσει του ποσοστού αυτού, μη δυνάμενο να υπερβεί το 40% επί του εκάστοτε βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου του κατεχόμενου βαθμού.

2. Στις περιπτώσεις που στη γνωμάτευση της οικείας Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής για την ένταξη στις καταστάσεις πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας, δεν προσδιορίζεται ποσοστό αναπηρίας αλλά ποσοστό επιδόματος, σε συνάρτηση με την πάθηση για την οποία έχουν υπαχθεί στις καταστάσεις αυτές, το επίδομα αναπηρίας υπολογίζεται με βάση το ποσοστό αυτό επί του εκάστοτε βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου του κατεχόμενου βαθμού, μη δυνάμενο όμως το ποσοστό αυτό να υπερβεί το 40%. Στην περίπτωση που στη γνωμάτευση της εν λόγω Επιτροπής δεν προσδιορίζεται ούτε ποσοστό αναπηρίας ούτε επίδομα, καταβάλλεται αναπηρικό επίδομα σε ποσοστό 8% επί του εκάστοτε βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου του κατεχόμενου βαθμού».

11. Εξάλλου, στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3511/2006 «Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις» (Α' 258), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 4249/2014 (Α' 73), υπό τον

τίτλο «Χαρακτήρας Υπηρεσίας και προσωπικού» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«1. Το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, διέπεται από ειδικούς για αυτό οργανικούς νόμους και κανονισμούς και για την εκτέλεση της αποστολής του εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό.

2. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

α. Πυροσβεστικό Προσωπικό. β. Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης και γ. Πολιτικό Προσωπικό...».

12. Επίσης, και στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ίδιου, ως άνω, νόμου, όπως η ως άνω παράγραφος αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 3 του άρθρου 17 του ν. 4058/2012 (Α' 63), υπό τον τίτλο «Προσωπικό – Κατηγορίες», ορίζεται ότι:

«1. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες:

α. Πυροσβεστικό Προσωπικό β. Πυροσβέστες Πενταετούς Υποχρέωσης και γ. Πολιτικό Προσωπικό...».

13. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» (Α' 61) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Στο Πυροσβεστικό Σώμα συνίσταται ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού, με την ονομασία "Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης", οι οποίοι καταλαμβάνουν επί θητεία οργανικές θέσεις. ...

2. Ως Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης προσλαμβάνονται με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, Έλληνες πολίτες, με σύστημα αντικειμενικών κριτηρίων (μόρια), οι οποίοι έχουν τουλάχιστον απολυτήριο Λυκείου και δεν έχουν υπερβεί το 29^ο έτος της ηλικίας τους...

7. Η ανανέωση της θητείας των Πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης, στην οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπαίδευσης, γίνεται, μετά από αίτησή τους, η οποία

υποβάλλεται έξι τουλάχιστον μήνες πριν τη συμπλήρωση της 5ετίας, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών. Η κρίση του Συμβουλίου βασίζεται στις εκθέσεις ικανότητας που συντάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11...

8. Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης, τουλάχιστον απόφοιτοι Λυκείου, οι οποίοι κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης πρόσληψής τους δεν είχαν υπερβεί το 40ό έτος της ηλικίας τους, μπορούν να ζητήσουν, αντί της ανανέωσης της θητείας τους, να ενταχθούν στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό με το βαθμό του Πυροσβέστη, εφόσον κριθούν ικανοί από το αρμόδιο Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Πυροσβεστών...

Οι εντασσόμενοι καταλαμβάνουν οργανικές θέσεις Πυροσβεστών και τίθενται στο τέλος της επετηρίδας του βαθμού αυτού κατά το χρόνο ένταξης...

[όπως η ως άνω παράγραφος 8 ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 98 παρ. 1 και 7 του ν. 4249/2014 (ΦΕΚ Α' 73/24-3-2014)]

10. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης υφίστανται κατάλληλη εκπαίδευση και μετεκπαίδευση ανάλογη εκείνων των μόνιμων πυροσβεστών...

11. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης δεν προάγονται βαθμολογικά. Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους αξιολογούνται για τα ουσιαστικά τους προσόντα και συντάσσονται εκθέσεις ικανότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την αξιολόγηση των προσόντων των Πυροσβεστών...

15. Οι μηνιαίες αποδοχές των Πυροσβεστών πενταετούς υποχρέωσης είναι αυτές που λαμβάνουν ως εποχικοί πυροσβέστες ανάλογα με τα έτη υπηρεσίας τους και την οικογενειακή τους κατάσταση.

16. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης ασφαρίζονται για σύνταξη και υγειονομική περίθαλψη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το προσωπικό αυτό μπορεί προαιρετικά να ασφαρίζεται και στα ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας του πυροσβεστικού προσωπικού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για το προσωπικό αυτό...

18. Οι Πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης τίθενται σε κατάσταση μόνιμης διαθεσιμότητας, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που καθορίζεται από τις

διατάξεις που ισχύουν για το πυροσβεστικό προσωπικό. Όσοι τίθενται στην κατάσταση αυτή, εξελίσσονται μισθολογικά μέχρι την εξάντληση της μισθολογικής κλίμακας.

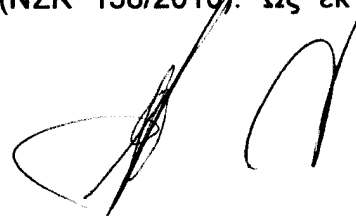
19. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, εφαρμόζονται ανάλογα οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τους Πυροσβέστες...».

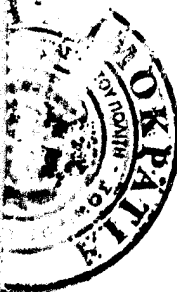
14. Τέλος, επισημαίνεται ότι το πυροσβεστικό προσωπικό (μόνιμοι πυροσβέστες) αμείβεται με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν. 4472/2017 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις Δημοσίου και τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016, μέτρα εφαρμογής των δημοσιονομικών στόχων και μεταρρυθμίσεων, μέτρα κοινωνικής στήριξης και εργασιακές ρυθμίσεις, Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2018-2021 και λοιπές διατάξεις» (Α' 74) και ειδικότερα με αυτές του Κεφαλαίου Β', που επιγράφεται «ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ», ενώ οι ΠΠΥ αμείβονται με βάση τις μισθολογικές διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176) «Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες επείγουσες διατάξεις εφαρμογής της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (σχετ. το υπ' αριθμ. πρωτ. 5524 οικ Φ. 504.22/26-1-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος).

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

15. Καταρχήν, η αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την με νομικές γνωμοδοτήσεις καθοδήγηση των ενεργειών της Διοίκησης, ως προς την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, περιορίζεται στα ζητήματα εκείνα που απασχολούν τη Διοίκηση, ώστε να εφαρμόσει τις γνωμοδοτήσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της (ΝΣΚ 158/2010). Ως εκ

τούτου, αν πρόκειται για ζήτημα, το οποίο δεν απασχολεί τη Διοίκηση ή δεν τίθεται θέμα εφαρμογής από αυτήν της ερμηνείας, που θα δοθεί με τη γνωμοδότηση στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν συντρέχει αρμοδιότητα του Ν.Σ.Κ.

16. Κατά την ενώπιον του Τμήματος διαδικασία, τέθηκε το ζήτημα, αν στην προκειμένη περίπτωση το Τμήμα είναι αρμόδιο να γνωμοδοτήσει επί του πρώτου σκέλους του ερωτήματος, αναφορικά με το αν ήταν εφαρμοστέα ή όχι η διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 (Α' 52) σε Πυροσβέστη Πενταετούς Υποχρέωσης (ΠΠΥ), ο οποίος είχε υπαχθεί στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας και είχε υποβάλει σχετική αίτηση να λάβει το προβλεπόμενο από αυτήν επίδομα αναπηρίας, ενόσω αυτή ίσχυε. Επί του ως άνω ζητήματος διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

17. Σύμφωνα με την πρώτη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη και Παναγιώτης Πατπάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους (ψηφοί τέσσερις – 4), στην προκειμένη περίπτωση η ερωτώσα Υπηρεσία δεν έχει αρμοδιότητα, πλέον, να χορηγήσει στον Πυροσβέστη Πενταετούς Υποχρέωσης, περί του οποίου το ερώτημα, επίδομα αναπηρίας, δοθέντος ότι η διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004, δυνάμει της οποίας θα μπορούσε, ενδεχομένως, να χορηγηθεί, έχει καταργηθεί και από 1-1-2018 εφαρμόζεται η υπ' αριθμ. 8002/14/7-β' /3-1-2018 κοινή υπουργική απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 127 του ν. 4472/2017, με την οποία καθορίζονται οι δικαιούχοι του επιδόματος χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι πυροσβέστες πενταετούς υποχρέωσης. Επομένως, το πρώτο σκέλος του ερωτήματος, όπως τίθεται, το οποίο αναφέρεται σε παρελθόντα χρόνο και σε ζήτημα για το οποίο η ερωτώσα Υπηρεσία δεν έχει πλέον αρμοδιότητα, δεν είναι παραδεκτό και το Τμήμα δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει επ' αυτού. Εξάλλου, το ζήτημα στο οποίο αφορά θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο εξώδικης αναγνώρισης απαίτησης και συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς στα πλαίσια της εκκρεμούς αγωγής, που έχει ασκήσει ο ενδιαφερόμενος κατά τα αναφερόμενα στο ιστορικό.

18. Σύμφωνα με την δεύτερη γνώμη, την οποία υποστήριξαν οι Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Γεώργιος Κανελλόπουλος και Ευστράτιος Συνοίκης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους (ψήφοι τρεις – 3), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος (γνώμη χωρίς ψήφο) Παντελεήμων Παπαδάκης, στην προκειμένη περίπτωση το Ν.Σ.Κ. και αρμοδιότητα έχει και υποχρέωση να απαντήσει επί του πρώτου σκέλους του ερωτήματος, αφού συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις υποβολής ερωτήματος εκ μέρους της Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του Οργανισμού Ν.Σ.Κ. (ν. 3086/2002). Ήτοι ζητείται η ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων νόμου (παράγραφος 15 άρθρου 3 του ν. 3234/2004), οι οποίες ναι μεν μετά την ισχύ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 και της υπ' αριθμ. 8002/14/7-β'/3-1-2018 κοινής υπουργικής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών δεν ισχύουν πλέον, ως προς τους ΠΠΥ, αλλά η ερμηνεία τους ζητείται ενόψει πραγματικού που σχετίζεται με συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που ίσχυαν αυτές. Επομένως, η Διοίκηση ευλόγως ενδιαφέρεται αν στην περίπτωση του εν λόγω ΠΠΥ εφαρμοζόταν η ως άνω διάταξη της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004, ενόψει του γεγονότος ότι αυτός τέθηκε στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας την 21-4-2016, ημερομηνία κατά την οποία η διάταξη αυτή ίσχυε, όπως η ερωτώσα Υπηρεσία αναφέρει στο υπ' αριθμ. πρωτ. 29581 οικ. Φ. 109.1/22-5-2019 έγγραφό της, στο οποίο ρητά, άλλωστε, δηλώνει το ενδιαφέρον της, προκειμένου να ασκήσει σχετική αρμοδιότητά της.

19. Περαιτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, επί του δευτέρου σκέλους του ερωτήματος, σχετικά με το αν ο εν λόγω Πυροσβέστης Πενταετούς Υποχρέωσης, με βάση το ιστορικό που δίδεται στο σώμα του ερωτήματος, δύναται ή όχι να υπαχθεί στις διατάξεις του νεότερου νομοθετικού πλαισίου, ήτοι της υπ' αριθμ. 8002/14/7-β'/3-1-2018 (Β' 38) κοινής υπουργικής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της περ. ΣΤ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), ούτως ώστε, σε καταφατική περίπτωση, να του χορηγηθεί το επίδομα αναπηρίας, από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα:

20. Κατά την έννοια της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 80 του Συντάγματος, για την καταβολή μισθών και συντάξεων απαιτείται πάντοτε οργανικός

ή άλλος ειδικός νόμος, που συνιστά την απαραίτητη προϋπόθεση, τόσο για την αναγκαία εγγραφή τους στον κρατικό προϋπολογισμό, όσο και για την πληρωμή τους στους δικαιούχους. Επομένως, χορήγηση μισθού, σύνταξης ή άλλης παροχής, όπως είναι τα πάσης φύσεως επιδόματα, εφόσον βαρύνουν τον προϋπολογισμό του κράτους, επιτρέπεται μόνο αν προβλέπεται από διατάξεις τυπικού νόμου ή και κανονιστικής πράξης της Διοίκησης, που εκδίδεται βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, με την οποία πρέπει να καθορίζονται συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις για την άσκηση κανονιστικής εξουσίας της Διοίκησης (ΟλΣτΕ 95, 2845/2013), χωρίς, πάντως, να απαιτείται ο ειδικός αυτός νόμος να έχει τυπικώς τη μορφή αυτοτελούς νομοθετήματος (ΟλΣτΕ 1853/1990). Εξάλλου, οι μισθολογικές διατάξεις ερμηνεύονται στενώς (ΣτΕ 4012/2012, ΕλΣ Ολ 1516/2016 κ.ά.).

21. Περαιτέρω, οι ΠΠΥ αποτελούν κατά νόμο ιδιαίτερη κατηγορία εντός του Πυροσβεστικού Σώματος, διακρινόμενη από αυτήν του πυροσβεστικού προσωπικού, ήτοι των μονίμων πυροσβεστών. Οι παροχές, που ανήκουν στα πρόσωπα που κατέχουν τις θέσεις της ιδιαίτερης αυτής κατηγορίας (των ΠΠΥ), προσδιορίζονται ρητώς και ειδικώς από τις εφαρμοζόμενες σε αυτούς μισθολογικές διατάξεις του ν. 4354/2015 και στις προβλεπόμενες παροχές δεν περιλαμβάνεται επίδομα αναπηρίας σε τελούντες σε μόνιμη διαθεσιμότητα υπαλλήλους.

22. Εξάλλου, ο ν. 4472/2017 και, συνακόλουθα, η κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του θεσπιζόμενη κανονιστική νομοθεσία, περιέχει μισθολογικές διατάξεις που εφαρμόζονται στους αστυνομικούς, τους Συνοριακούς Φύλακες και τους Ειδικούς Φρουρούς της Ελληνικής Αστυνομίας και στο Πυροσβεστικό Προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος (μόνιμους πυροσβέστες), αλλά δεν εφαρμόζονται στους ΠΠΥ. Ενόψει τούτου, η εκδοθείσα βάσει της ειδικής νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 υπ' αριθμ. 8002/14/7-β' /3-1-2018 κοινή υπουργική απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, με την οποία καθορίζονται ρητά ως δικαιούχοι του ως άνω επιδόματος οι ανωτέρω κατηγορίες ενστόλων, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω μισθολογικού νόμου, δεν περιλαμβάνει τους ΠΠΥ.

23. Περαιτέρω, η διάταξη της παραγράφου 19 του άρθρου 15 του ν. 3938/2011 περιέχει γενική παραπομπή, για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από την ειδική

νομοθεσία των ΠΠΥ, στις διατάξεις που ισχύουν για τους μονίμους πυροσβέστες, η οποία (γενική παραπομπή) δεν συνιστά ειδική νομοθετική πρόβλεψη προς εφαρμογή στους ΠΠΥ διατάξεων άλλων μισθολογίων, εν προκειμένω των ειδικών μισθολογίων, που εφαρμόζονται σε άλλη κατηγορία υπαλλήλων, ήτοι στους μονίμους πυροσβέστες.

24. Επομένως, οι ΠΠΥ, που τίθενται σε μόνιμη διαθεσιμότητα, δικαιούνται μεν να λαμβάνουν και δη ισοβίως τις αποδοχές και τα επιδόματα που λάμβαναν οι εν ενεργεία ΠΠΥ, με εξαίρεση τα συνδεόμενα με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους επιδόματα (βλ. σχετ. το προαναφερόμενο υπό στοιχείο 5 της παρούσας έγγραφο ΓΛΚ), ωστόσο δεν δικαιούνται να λαμβάνουν και το επίδομα αναπηρίας, που, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1 της υπ' αριθμ. 8002/14/7-β' /3-1-2018 κοινής υπουργικής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, λαμβάνουν οι μόνιμοι πυροσβέστες, που μετατάσσονται στην ίδια, ως άνω, κατάσταση της πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας. Κατά την ειδικότερη γνώμη, που εξέφρασε η Νομική Σύμβουλος του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, με τη διάταξη της παραγράφου ΣΤ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 57 του ν. 4607/2019, παρέχεται η δυνατότητα στην κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση να συμπεριλάβει και τους ΠΠΥ στους δικαιούχους του επιδόματος αναπηρίας που χορηγείται στα στελέχη των Σωμάτων Ασφαλείας, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει περίπτωση, δοθέντος ότι οι ΠΠΥ αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία προσωπικού του πυροσβεστικού σώματος που είναι Σώμα Ασφαλείας.

Απάντηση

25. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί ως εξής:

Κατά πλειοψηφία ότι δεν έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει επί του πρώτου σκέλους του εν λόγω ερωτήματος.

Ομόφωνα ότι ο Πυροσβέστης Πενταετούς Υποχρέωσης, που έχει υπαχθεί στην κατάσταση της μόνιμης διαθεσιμότητας, δεν υπάγεται στις διατάξεις της υπ' αριθμ. 8002/14/7-β' /3-1-2018 (Β' 38) κοινής υπουργικής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της

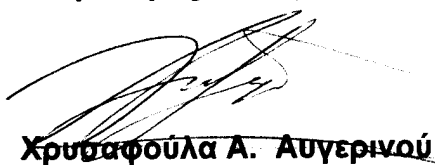

περ. ΣΤ του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), ώστε να του χορηγηθεί το προβλεπόμενο από αυτήν επίδομα αναπηρίας, που χορηγείται στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 25 - 6 - 2019

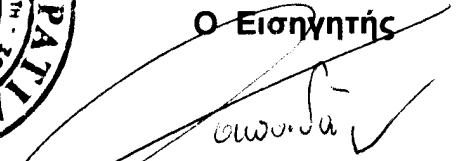
Η Πρόεδρος του Τμήματος

Χρυσαφούλα Α. Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Παντελεήμων Ι. Παπαδάκης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

